

Vzdělávání starostů obcí s rozšířenou působností a starostů městských částí hl. m. Prahy březen 2015

**BEZPEČNOSTNÍ SYSTÉM ČR, KRIZOVÉ ŘÍZENÍ,
OCHRANA OBYVATELSTVA , VZDĚLÁVÁNÍ A
PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST**

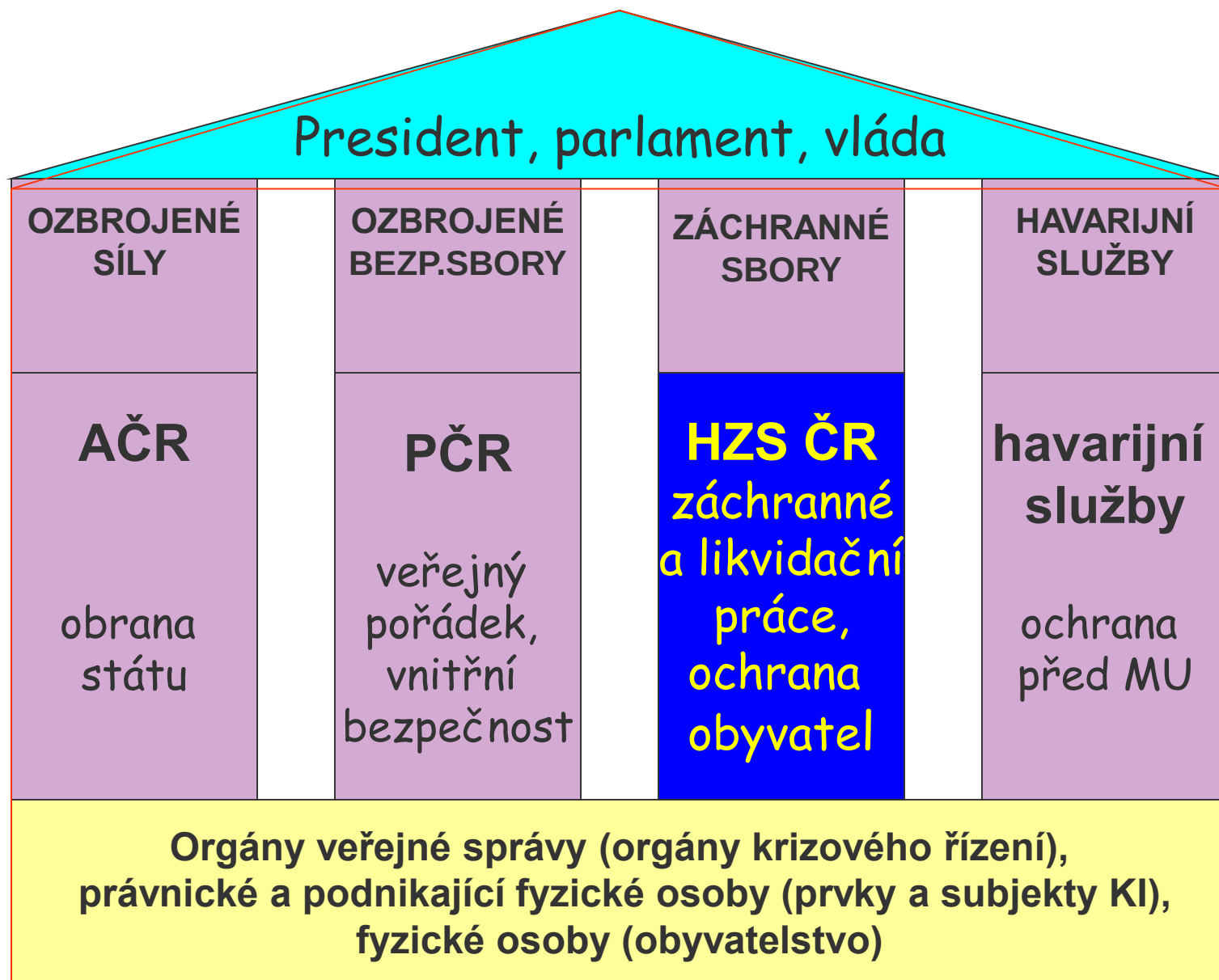
plk. Ing. Ivan Kolečák

**ředitel odboru ochrany obyvatelstva a krizového řízení
MV-GŘ HZS ČR**

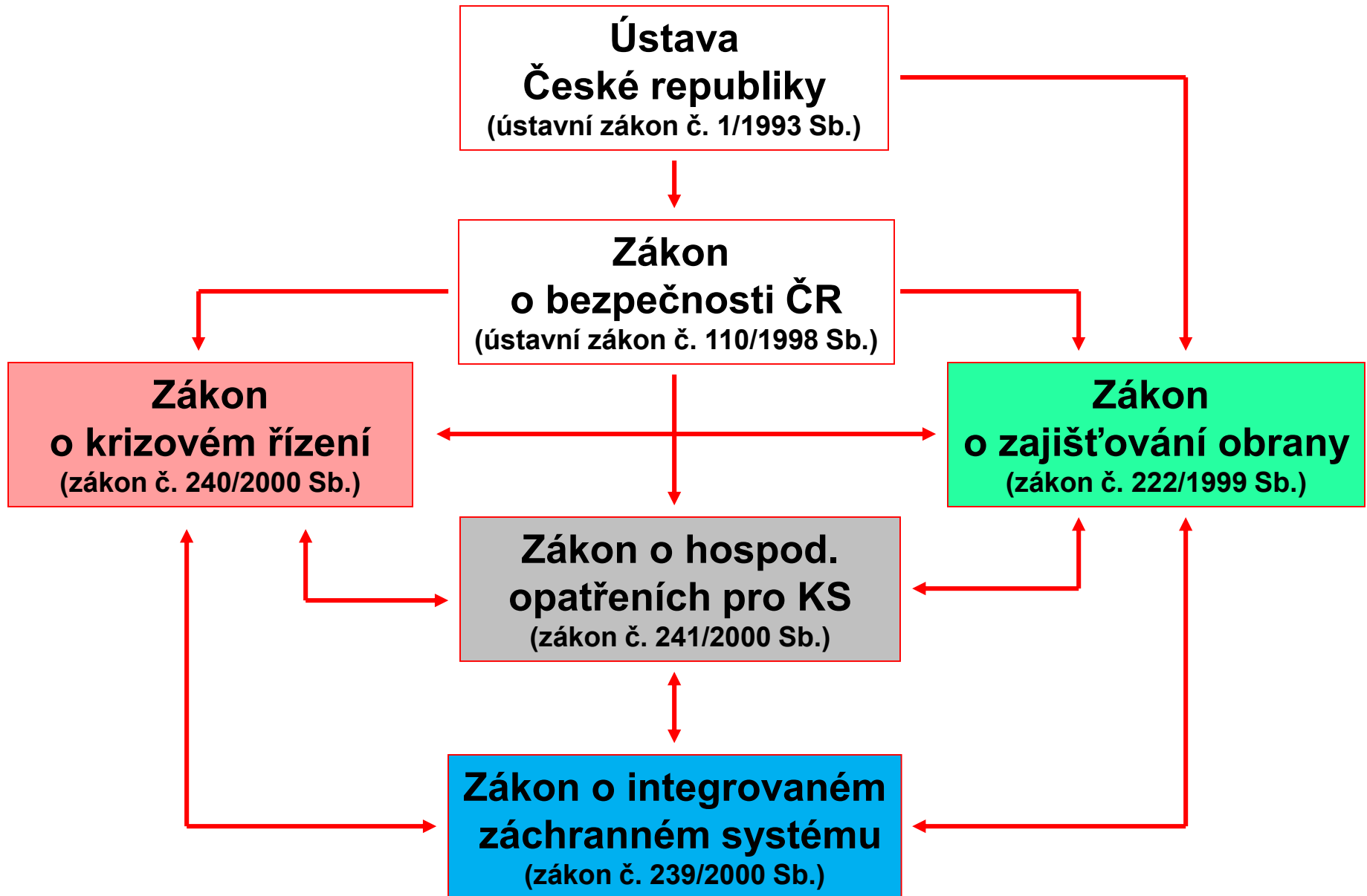

**Hasičský záchranný sbor ČR
Odbor ochrany obyvatelstva a
krizového řízení**

Bezpečnostní architektura státu a role HZS ČR

Právní prostředí pro krizové řízení

Právní prostředí pro krizové řízení

(prováděcí právní předpisy, směrnice, metodiky, koncepce)

NV č. 462/2000 Sb.

NV č. 432/2010 Sb.

Směrnice MV (krizové štáby)

Metodika zpracování KP

Metodika zpracování TP

Koncepce vzdělávání v KŘ

vyhl. č. 328/2001 Sb.

vyhl. č. 380/2002 Sb.

NV č. 463/2000 Sb.

Koncepce ochrany obyvatel

**Metodická pomůcka –
vymezení preventivních,
záchranných, likvidačních a
obnovovacích prací**

NV č. 51/2004 Sb.

vyhl. č. 280/1999 Sb.

vyhl. č. 498/2000 Sb.

Metodika zpracování PND

Některé další související právní předpisy

- **zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií;**
 - vyhláška MV č. 103/2006 Sb., o stanovení zásad pro vymezení ZHP a o rozsahu a způsobu vypracování VHP,
 - vyhláška MŽP č. 256/2006 Sb., o podrobnostech systému prevence závažných havárií,
- **zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření;**
 - NV č. 11/1999 Sb., o zóně havarijního plánování,
- **zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů;**
- **zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti;**
 - NV č. 522/2005 Sb., seznamy utajovaných informací,
- **zákon č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území.**

Vývoj událostí

událost

mimořádná událost

krizová situace

Definice mimořádné události a krizové situace

- **Krizová situace** = mimořádná událost podle zákona o IZS, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“).

§ 2 písm. b) krizového zákona

- **Mimořádná událost** = škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

§ 2 písm. b) zákona o IZS

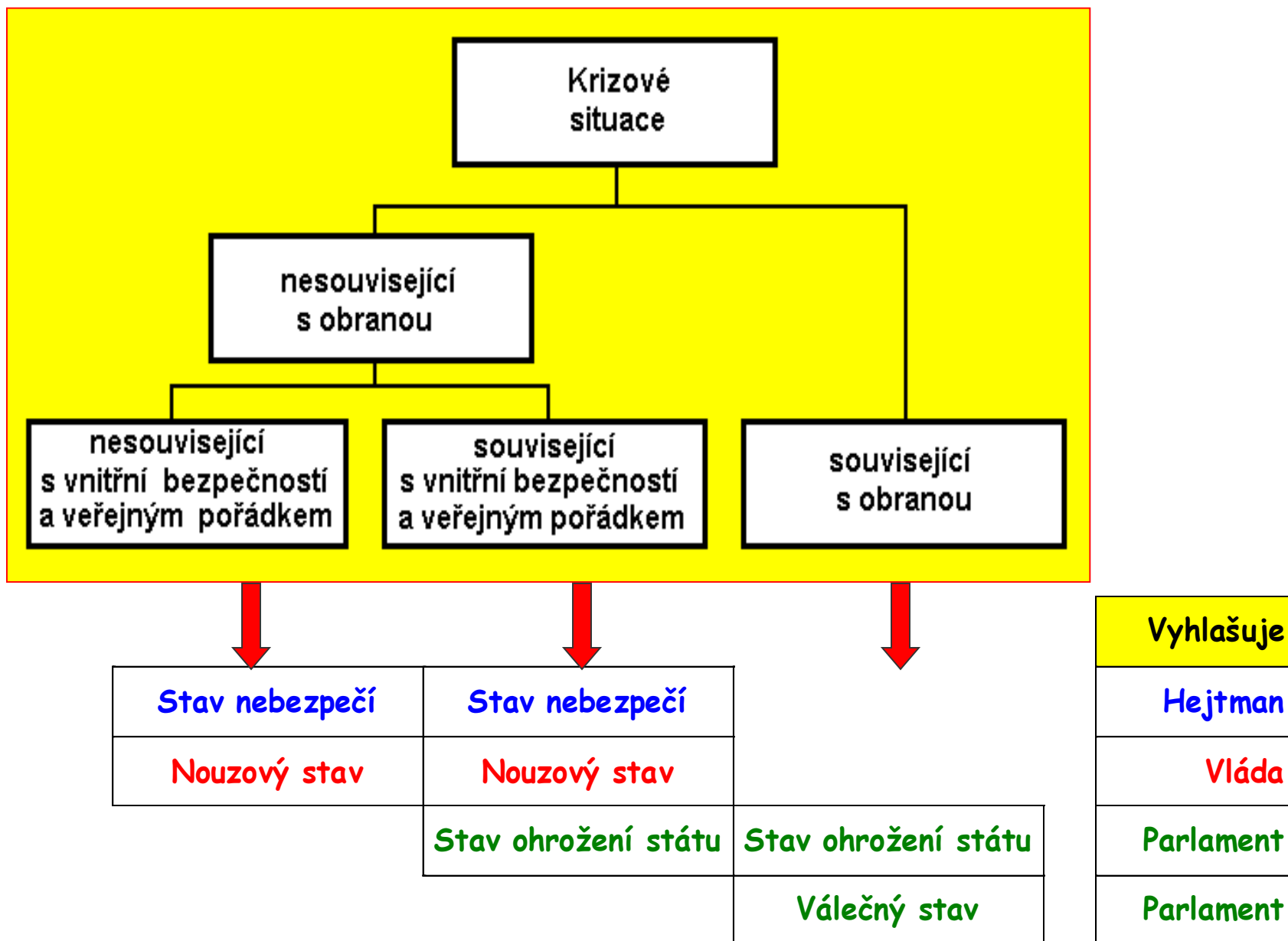

(c) Štěpán Mělník

Možné členění mimořádných událostí z hlediska příčin jejich vzniku

Krizové situace a krizové stavy

Podmínky vyhlášení stavu nebezpečí

§ 3 krizového zákona

- **SN se jako bezodkladné opatření může vyhlásit:**
 - jsou-li ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí,
 - pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu,
 - není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek integrovaného záchranného systému nebo subjektů kritické infrastruktury.
- **SN lze vyhlásit jen s uvedením důvodů, na nezbytně nutnou dobu a pro celé území kraje nebo pro jeho část;**
- **rozhodnutí o vyhlášení SN musí obsahovat krizová opatření a jejich rozsah (§ 14 odst. 3 a 4 krizového zákona);**
- **změna krizových opatření musí být rovněž vyhlášena;**
- **SN lze vyhlásit na dobu nejvýše 30 dnů; tuto dobu může hejtman prodloužit jen se souhlasem vlády.**

Krizové řízení a krizové opatření

krizové řízení = souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s

1. přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo
2. ochranou kritické infrastruktury.

§ 2 písm. a) krizového zákona

krizové opatření = organizační nebo technické opatření určené k řešení krizové situace a odstranění jejích následků, včetně opatření, jimiž se zasahuje do práv a povinností osob.

§ 2 písm. c) krizového zákona

Orgány krizového řízení

hl. II krizového zákona

A pyramid diagram with a light red background and a dark green outline. The pyramid is divided into seven horizontal layers, each containing a text box with a rounded top and bottom. The text boxes are colored light green with a dark green border. The text is in a sans-serif font. The top layer is the smallest, and the layers increase in width as they go down. The bottom layer is the widest. The text in the boxes is as follows: vláda, Ministerstva a jiné ÚSÚ, Česká národní banka, orgány kraje a další orgány s působností na území kraje, orgány obce s rozšířenou působností, and orgány obce.

vláda

Ministerstva a jiné ÚSÚ

Česká národní banka

orgány kraje a další orgány s působností na území kraje

orgány obce s rozšířenou působností

orgány obce

Starosta obce s rozšířenou působností (1)

§ 18 krizového zákona

- **zajišťuje připravenost správního obvodu ORP na řešení krizových situací** (ostatní orgány obce s rozšířenou působností se na této připravenosti podílejí);
- **řídí a kontroluje přípravná opatření, činnosti k řešení krizových situací a činnosti ke zmírnění jejich následků prováděná územními správními úřady s působností ve správním obvodu ORP, orgány obcí, PO a FO ve správním obvodu ORP, za tímto účelem:**
 - **zřizuje a řídí bezpečnostní radu ORP pro území správního obvodu ORP,**
 - **organizuje přípravu správního obvodu ORP na krizové situace a podílí se na jejich řešení,**
 - **schvaluje po projednání v bezpečnostní radě ORP krizový plán ORP,**
 - **vyžaduje od HZS kraje nezbytné údaje.**

Starosta obce s rozšířenou působností (2)

- **zřizuje a řídí krizový štáb ORP pro území správního obvodu ORP, který je současně krizovým štábem pro území správního obvodu obce;**
- **zajišťuje za krizové situace provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu ORP** (správní úřady se sídlem na území správního obvodu ORP a PO a PFO jsou povinny stanovená krizová opatření splnit);
- **plní úkoly stanovené hejtmanem a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení;**

(úkoly starosty ORP plní na území hl. m. Prahy starosta městské části stanovené Statutem hl. m. Prahy)

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

§ 19 krizového zákona

Za účelem zajištění připravenosti správního obvodu ORP na řešení krizových situací:

- poskytuje součinnost HZS kraje při zpracování krizového plánu kraje a krizového plánu ORP;
- plní úkoly podle krizového plánu ORP;
- vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob za krizových stavů (pokud je toto nařízeno jako krizové opatření) a předává údaje v ní vedené HZS kraje;
- vede přehled možných zdrojů rizik a v rámci prevence podle zvláštních právních předpisů odstraňuje nedostatky, které by mohly vést ke vzniku krizové situace;
- zřizuje pracoviště krizového řízení.

(úkoly OÚ ORP plní na území hl. m. Prahy úřad městské části stanovené Statutem hl. m. Prahy)

Starosta obce (1)

§ 21 krizového zákona

- zajišťuje připravenost obce na řešení krizových situací (ostatní orgány obce se na této připravenosti podílejí);
- za účelem přípravy na krizové situace a jejich řešení **může** zřídit krizový štáb obce jako svůj pracovní orgán;
- zajišťuje za krizové situace provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu obce (správní úřady se sídlem na území obce, právnické osoby a podnikající fyzické osoby jsou povinny stanovená krizová opatření splnit);
- plní úkoly stanovené starostou ORP a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení a úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu ORP;

Starosta obce (2)

§ 21 krizového zákona

- **v době krizového stavu starosta obce:**
 - zabezpečuje varování a informování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím a vyrozumění orgánů krizového řízení, pokud tak již neučinil HZS kraje;
 - nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohroženého území obce;
 - organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva;
 - zajišťuje organizaci dalších opatření nezbytných pro řešení krizové situace.
- pokud starosta obce neplní v době krizového stavu úkoly stanovené krizovým zákonem, může hejtman převést jejich výkon na předem stanovenou dobu na zmocněnce, kterého za tím účelem jmenuje; o této skutečnosti hejtman neprodleně informuje obec a ministra vnitra, který může rozhodnutí hejtmána zrušit.

Starosta obce (3)

§ 22 krizového zákona

- při vyhlášení nouzového stavu nebo stavu nebezpečí starosta obce zajišťuje provedení krizových opatření v podmínkách obce;
- je-li k tomuto účelu nutné vydat **nařízení obce**, nabývá toto účinnosti okamžikem jeho vyvěšení na úřední desce obecního úřadu;
- nařízení obce se zveřejní i dalšími způsoby v místě obvyklými (např. prostřednictvím hromadných informačních prostředků a místního rozhlasu);
- náklady vynaložené na provedení krizových opatření stanovených obcí hradí obec ze svého rozpočtu.

Obecní úřad

§ 21a krizového zákona

Za účelem zajištění připravenosti obce na řešení kriz. situací:

- organizuje přípravu obce na krizové situace;
- poskytuje OÚ ORP podklady a informace potřebné ke zpracování krizového plánu ORP;
- vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob za krizových stavů, pro kterou shromažďuje údaje, a předává údaje v ní vedené OÚ ORP;
- podílí se na zajištění veřejného pořádku;
- plní úkoly stanovené krizovým plánem ORP při přípravě na krizové situace a jejich řešení;
- seznamuje PO a FO způsobem v místě obvyklým s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení.

Ostatní orgány s územní působností

hlava III. krizového zákona

- **bezpečnostní rady a krizové štáby;**
- **územní správní úřady** uvedené v krizovém plánu kraje nebo krizovém plánu ORP zabezpečují krizovou připravenost v oblasti své působnosti a k tomuto účelu zpracovávají plán krizové připravenosti (§ 24c krizového zákona)

Bezpečnostní rady

BRS

čl. 9 UZ
č. 110/1998 Sb.

BR kraje

§ 14 odst. 2 písm. a)
krizového zákona

BR ORP

§ 18 odst. 2 písm. a) krizového
zákonu

Bezpečnostní rada kraje a ORP

§ 24 krizového zákona

- **poradní orgán** hejtmána kraje/starosty ORP **pro přípravu** na krizové situace;
- není orgánem krizového řízení;
- předseda bezpečnostní rady kraje = hejtman;
- předseda bezpečnostní rady ORP = starosta ORP;
- na jednání se projednává a posuzuje stav zabezpečení a stav připravenosti na krizové situace;
- na jednání mohou být přizvány osoby, pokud je jejich účast nezbytná k posouzení stavu zabezpečení a stavu připravenosti na krizové situace;
- obsah činnosti a složení stanoví prováděcí právní předpis (nařízení vlády č. 462/2000 Sb.).

Složení bezpečnostní rady ORP

§ 9 NV č. 462/2000 Sb.

Bezpečnostní rada ORP má nejvýše 8 členů a starosta ORP jejími členy jmenuje:

- **místostarostu;**
- **tajemníka obecního úřadu;**
- **příslušníka Policie ČR (určí ředitel krajského ředitelství Policie ČR);**
- **příslušníka HZS kraje (určí ředitel HZS kraje);**
- **zaměstnance ORP zařazeného do OÚ ORP (je zároveň tajemníkem bezpečnostní rady ORP);**
- **další (2) osoby, které jsou nezbytné k posouzení stavu zabezpečení a stavu připravenosti na krizové situace.**

Obsah činnosti bezpečnostní rady ORP

§ 8 NV č. 462/2000 Sb.

Bezpečnostní rada ORP projednává a posuzuje:

- přehled možných zdrojů rizik a analýzu ohrožení;
- krizový plán ORP;
- vnější havarijní plán, pokud je schvalován starostou ORP;
- finanční zabezpečení připravenosti ORP na MU nebo KS a jejich řešení ve správním obvodu ORP;
- stav připravenosti složek IZS dislokovaných ve správním obvodu ORP;
- způsob seznámení obcí, právnických a fyzických osob s charakterem možného ohrožení ve správním obvodu ORP, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení;
- další dokumenty související s připraveností správního obvodu ORP na krizové situace a jejich řešení.

Krizové štáby

ÚKŠ

**KŠ
ministerstva
a ÚSÚ**

KŠ kraje

KŠ ORP

(KŠ obce)

Krizový štáb kraje a ORP

§ 24b krizového zákona

- **pracovní orgán** hejtmána kraje/starosty ORP **pro řešení** krizových situací;
- není orgánem krizového řízení;
- předseda krizového štábu kraje = hejtman;
- předseda krizového štábu ORP = starosta ORP;
- obsah činnosti a složení stanoví prováděcí právní předpis (nařízení vlády č. 462/2000 Sb.).

Obsah činnosti krizového štábu kraje a ORP (1)

§ 12 NV č. 462/2000 Sb.

Krizový štáb kraje/ORP svoláva hejtman/starosta ORP v prípade, že:

- na území kraje/správného obvodu ORP, nebo jeho části je vyhlášen krizový stav (stav nebezpečí, nouzový stav);
- jej použije ke koordinaci záchranných a likvidačních prací;
- je k tomu vyzván Ministerstvem vnitra při ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací;
- jde o úkol prováděný při cvičení orgánů krizového řízení nebo cvičení složek IZS, nebo
- je tento postup nezbytný pro řešení mimořádné události a není splněna některá z výše uvedených podmínek.

Obsah činnosti krizového štábu kraje a ORP (2)

§ 12 NV č. 462/2000 Sb.

- krizový štáb kraje/ORP projednává možnost řešení krizové situace a navrhuje opatření hejtmanovi/starostovi ORP, a to zejména na základě podkladů členů bezpečnostní rady kraje nebo ORP a stálé pracovní skupiny krizového štábu kraje nebo ORP;
- stálá pracovní skupina při řešení krizové situace nebo při koordinaci záchranných a likvidačních prací jedná nepřetržitě a připravuje podklady pro jednání krizového štábu, jehož je součástí.

Složení krizového štábu kraje a ORP

§ 13 NV č. 462/2000 Sb.

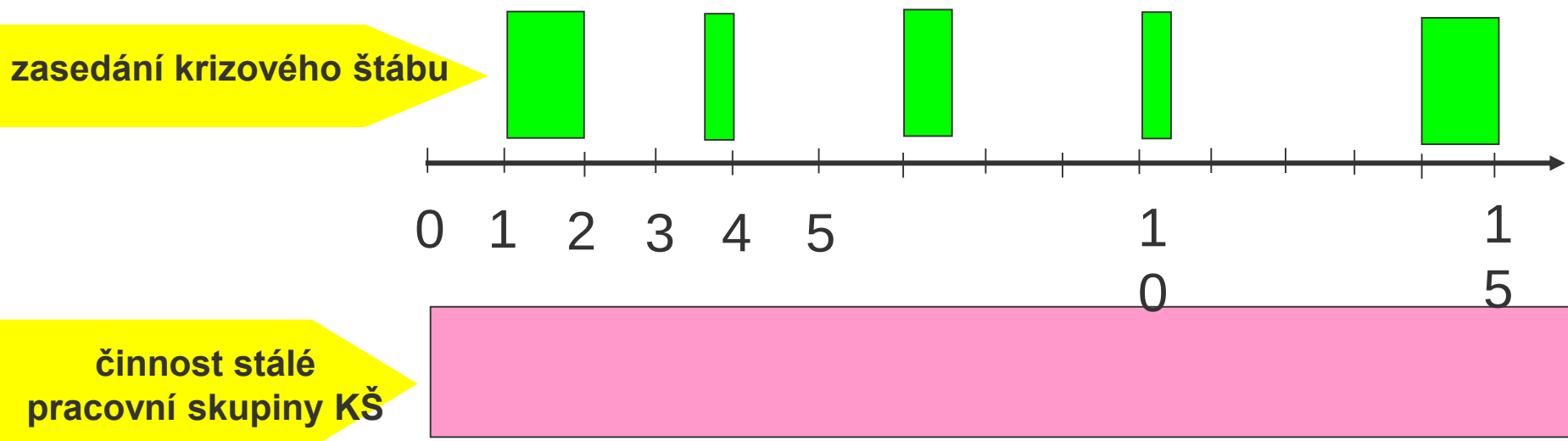
- **členy krizového štábu kraje/ORP jsou**
 - členové bezpečnostní rady kraje/ORP;
 - členové stálé pracovní skupiny.

- **členy stálé pracovní skupiny krizového štábu jsou**
 - tajemník krizového štábu;
 - pracovníci krajského úřadu/obecního úřadu ORP;
 - zástupci základních složek IZS;
 - odborníci s ohledem na druh řešené mimořádné události nebo krizové situace.

ČINNOST KRIZOVÉHO ŠTÁBU

ZOBRAZENÍ V ČASE :

Společná ustanovení

§ 14 NV č. 462/2000 Sb.

- tajemníkem krizového štábu kraje /ORP je tajemník bezpečnostní rady kraje /ORP;
- pokud starosta obce zřídí k přípravě na krizové situace a jejich řešení **krizový štáb obce**, platí přiměřeně ustanovení pro KŠ kraje/KŠ ORP;
- jednání bezpečnostní rady kraje/ORP se uskutečňuje **nejméně dvakrát ročně**;
- organizační a administrativní podmínky pro činnost bezpečnostní rady a krizového štábu zajišťuje příslušné **pracoviště krizového řízení**.

Krizové plány

KRIZOVÝ PLÁN

komplex krizových opatření a postupů ke zdolávání krizových situací

Druhy krizových plánů

**Krizový plán
ministerstva a ÚSÚ**

**Krizový plán
kraje**

Krizový plán ORP

**Plán krizové
připravenosti
subjektu plnícího úkoly
podle krizového plánu**

**Plán krizové
připravenosti
subjektu KI**

Náležitosti krizového plánu ORP

- **krizový plán se člení na:**
 - základní část;
 - operativní část;
 - pomocnou část;
- krizový plán se vede nejméně v jednom listinném vyhotovení a elektronické podobě;
- krizový plán ORP zpracovává HZS kraje, OÚ ORP poskytuje součinnost;
- krizový plán ORP projednává bezpečnostní rada ORP a schvaluje starosta ORP;
- podrobnosti obsahu krizového plánu ORP stanoví právní předpis (NV č. 462/2000 Sb.) a upravuje Metodika zpracování krizových plánů.

Kontrola

§ 33 krizového zákona

- orgány krizového řízení jsou oprávněny v mezích své působnosti kontrolovat dodržování krizového zákona;
- kontrolu vykonává:
 - u obce HZS kraje v součinnosti s OÚ ORP;
 - u ORP HZS kraje v součinnosti s krajským úřadem;
 - u kraje MV s příslušným ministerstvem nebo jiným ÚSÚ;
 - u HZS kraje Ministerstvo vnitra;
 - u právnických osob a podnikajících fyzických osob příslušný orgán krizového řízení.

Definice pojmu ochrana obyvatelstva

§ 2 písm. e) zákona o IZS

- **ochranou obyvatelstva** se rozumí plnění úkolů civilní ochrany, zejména
 - varování;
 - evakuace;
 - ukrytí (kolektivní ochrana obyvatelstva);
 - nouzové přežití obyvatelstva;
 - a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku (např. individuální ochrana obyvatelstva, humanitární pomoc).

Plnění opatření ochrany obyvatelstva je zahrnuto v plánech konkrétních činností havarijního plánu kraje a vnějších havarijních plánů.

Varování obyvatelstva

je komplexní souhrn organizačních, technických a provozních opatření zabezpečujících včasné **předání varovné informace**

- o (reálně) hrozící;
- již vzniklé mimořádné události vyžadující realizaci **opatření ochrany obyvatelstva**.

Koncové prvky JSVV

- technická zařízení schopná vydávat varovný signál
 - elektrické rotační sirény;
 - elektronické („mluvící“) sirény;
 - obecní rozhlasy;
 - bezdrátové obecní rozhlasy;
 - jiná technická zařízení.

Způsob informování PO a FO (1)

- informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, připravovaných opatřeních a způsobu jejich provedení **zabezpečuje obecní úřad a zaměstnavatel;**
- k tomu využívají informace poskytnuté zejména HZS kraje;
- informování se uskutečňuje zejména:
 - hromadnými informačními prostředky,
 - letáky a informačními brožurami,
 - ukázkami činnosti IZS,
 - besedami s obyvatelstvem.

Obsah informování PO a FO (2)

Obsah informování – v rámci informování se sdělují zejména údaje o:

- **zdrojích rizik vzniku MU událostí a s tím souvisejících preventivních opatřeních;**
- **činnosti a přípravě IZS na řešení MU;**
- **opatřeních ochrany obyvatelstva, zejména o varování, evakuaci, ukrytí, individuální ochraně a nouzovém přežití;**
- **sebeochraně a poskytování vzájemné pomoci;**
- **organizaci humanitární pomoci.**

Poskytování tíšňových informací (1)

§ 10 vyhlášky č. 380/2002 Sb.

- **tíšňovou informací** se obyvatelstvu sdělují údaje o bezprostředním nebezpečí vzniku nebo již nastalé MU a údaje o opatřeních k ochraně obyvatelstva;
- k poskytování tíšňové informace se využívá koncových prvků varování, které jsou vybaveny modulem pro vysílání hlasové informace, a všech hromadných informačních prostředků;
- tíšňová informace je **předávána bezodkladně po vyhlášení varovného signálu**

Poskytování tísňových informací (2)

§ 32 zákona o IZS

Každý, kdo provozuje hromadné informační prostředky, včetně televizního a rozhlasového vysílání, **je povinen** bez náhrady nákladů na základě žádosti operačního a informačního střediska IZS **neprodleně a bez úpravy obsahu a smyslu uveřejnit tísňové informace potřebné pro záchranné a likvidační práce.**

Obdobné ustanovení obsahuje krizový zákon (§ 30 hromadné informační prostředky)

Evakuace

- souhrn opatření zabezpečujících přemístění
 - osob,
 - hospodářského zvířectva,
 - věcných prostředků,v daném pořadí priority, z prostoru ohroženého mimořádnou událostí na jiné území;
- **objektová** = jeden nebo několik objektů, administrativních budov, technologických provozů ...
- **plošná** = obyvatelstvo části, či celého urbanistického celku nebo území;
- **krátkodobá** = ohrožení nevyžaduje dlouhodobé opuštění domova, pracoviště apod. (do 24 hod);
- **dlouhodobá** = ohrožení vyžaduje dlouhodobý, více než 24 hodinový pobyt mimo evakuované objekty.

Plánování evakuace

- **přednostně se plánuje** pro skupiny obyvatelstva:
 - děti do 15 let,
 - pacienty ve zdravotnických zařízeních,
 - osoby umístěné v sociálních zařízeních,
 - osoby zdravotně postižené,
 - doprovod výše uvedených osob.
- **orgány pro řízení evakuace:**
 - pracovní skupina KŠ,
 - evakuační středisko,
 - přijímací středisko.
- HZS krajů a ZÚ HZS ČR jsou vybaveni evakuačními autobusy.

HASIČI

HASIČI

Nouzové přežití obyvatelstva

- zahrnuje přípravu a realizaci opatření pro nouzové :
 - ubytování,
 - zásobování potravinami,
 - zásobování pitnou vodou,
 - základní služby obyvatelstvu,
 - dodávky energií,
 - organizování humanitární pomoci.
- opatření nouzového přežití navazují na evakuaci obyvatelstva z postiženého území nebo jsou realizována přímo v prostoru ohroženém následky MU;
- HZS krajů a ZÚ HZS ČR jsou vybaveny věcnými prostředky a materiálem k zajištění nouzového přežití obyvatelstva.

Nouzové přežití v působnosti HZS ČR

- MZHP o kapacitě 1350 osob;
- mobilní KNP u HZS krajů;
- souprava materiálu NP pro 20 osob u stanice HZS;
- souprava materiálu NP pro 50 osob u ÚO HZS;
- NZHP ve Zbirohu.

Úkrytí (kolektivní ochrana)

- k ukrytí obyvatelstva se při MU a krizových situacích se využívají zejména **improvizované úkryty** (využití ochranných vlastností staveb);
- v případě vojenského ohrožení se budou využívat stálé a improvizované úkryty;
- v souladu s koncepcí ochrany obyvatelstva stát nedotuje rozvoj úkrytového fondu;
- vlastníci stálých úkrytů mají stanoveny povinnosti zákonem o IZS, na jejich žádost provádí HZS kraje vyřazení z evidence úkrytů.

Dekontaminace osob a techniky

- dekontaminace se plánuje:
 - s využitím stacionárních zařízení (umývárny, plavecké stadiony, mycí linky);
 - s využitím mobilních prostředků HZS ČR a AČR.

Individuální ochrana (PIO)

- k individuální ochraně obyvatelstva před účinky nebezpečných škodlivin při MU se využívají **improvizované** prostředky ochrany dýchacích cest , očí a povrchu těla
- při krizových stavech stav ohrožení státu a válečný stav se provádí výdej PIO pro vybrané kategorie osob a to:
 - dětské ochranné vaky do děti do 1,5 roku;
 - dětské ochranné kazajky pro děti 1,5 - 6 roků;
 - dětské ochranné masky pro děti 1,5 - 18 let;
 - ochranné masky pro osoby umístěné ve zdravotnických a sociálních zařízeních;
 - ochranné masky pro doprovod těchto osob.

Výchova a vzdělávání obyvatelstva (1)

Proč vzdělávat obyvatele?

- při vzniku MU je do příjezdu záchranných složek na její zvládnání každý sám
- **připravený občan**
 - lépe zvládne vzniklou MU
 - eliminací rizik a správnou prevencí může zabránit vzniku MU nebo zmírnit její dopady
 - získáním znalostí a dovedností jak předcházet a zvládat MU měníme i jeho postoje ke své vlastní bezpečnosti

Výchova a vzdělávání obyvatelstva (2)

Právní základ

- **osoba** pobývající na území ČR má **právo na informace o opatřeních k zabezpečení ochrany obyvatelstva** a na poskytnutí instruktáže a školení ke své činnosti při vzniku mimořádné události (§ 25 zákona o IZS); o připravovaných **krizových opatřeních** k ochraně životů, zdraví a majetku (§ 31 krizového zákona);
- **orgány obce zajišťují připravenost obce na MU** a podílejí se na provádění Z a L pracích a na ochraně obyvatelstva (§ 15 zákona o IZS);
- **obec a obecní úřad organizuje PVČ** (§ 29 zákona o požární ochraně).

Výchova a vzdělávání obyvatelstva (3)

Obsah informací pro obyvatelstvo

- **druhy ohrožení** (blízké okolí, společnost, svět)
- **preventivní opatření**
- **zásady zvládání již vzniklé MU**
- **kde mohou obyvatelé hledat potřebné informace**

Výchova a vzdělávání obyvatelstva (4)

Roviny PVČ

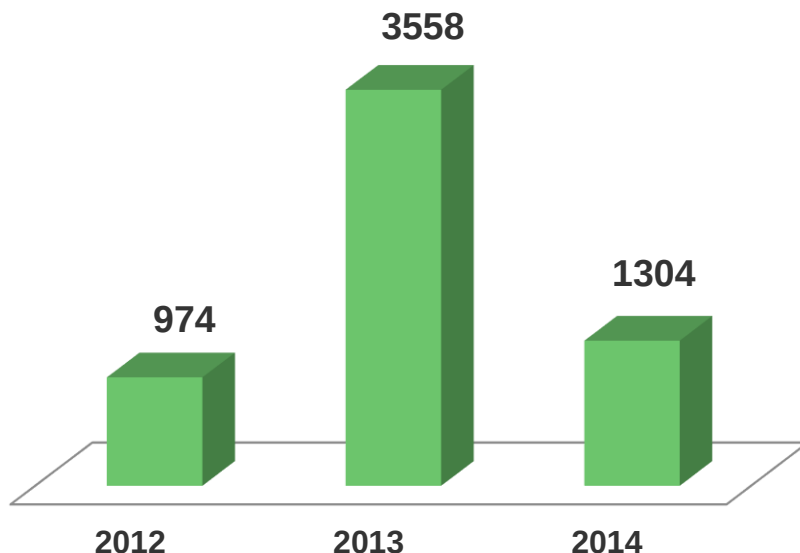
- pravidelné vzdělávání
 - ve školách všech stupňů
 - k získání základních a komplexních znalostí, dovedností a postojů

- doplňkové a navazující projekty a akce
 - mimoškolní akce
 - projekty a akce pro dospělou populaci
 - k doplnění znalostí o aktuální informace
 - k řešení akutních problémů

Výchova a vzdělávání obyvatelstva (5)

Pravidelné vzdělávání

- **tematika ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí v platných vzdělávacích programech MŠ, ZŠ a SŠ – rámcových vzdělávacích programech (v 7 z celkových 9 vzdělávacích oblastech)**
- **kurzy pro učitele**
 - pořádané Národním institutem pro další vzdělávání (lektori z řad HZS ČR)
 - pořádané HZS ČR a akreditované MŠMT pro učitele základních a středních škol
 - v roce 2014 celkově proškoleny 1 304 učitelů

Výchova a vzdělávání obyvatelstva (6)

Pravidelné vzdělávání

➤ pomůcky k výuce

- vydal HZS ČR nebo se podílel na jejich vydání
- všechny mají doložku MŠMT

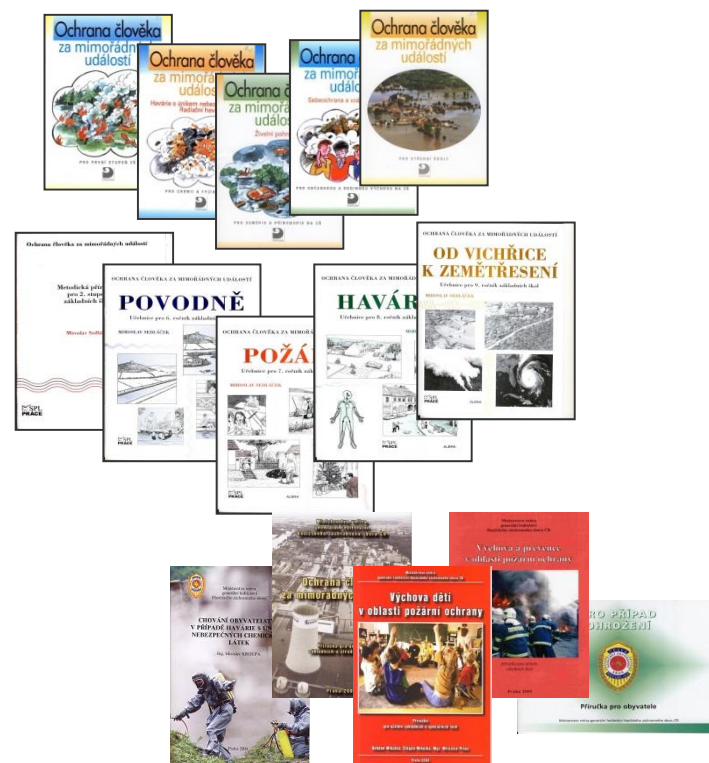

➤ projekty HZS ČR na podporu výuky

- HasíkCZ
- Záchranný kruh
- Chytré blondýny radí
- pohybově vědomostní soutěže pro školy

➤ podrobnější informace lze nalézt na

<http://www.hzscr.cz/clanek/informace-a-materialy-pro.aspx>

Výchova a vzdělávání obyvatelstva (7)

Jak mohou pomoci obce ?

- obec jako zřizovatel základní školy může podporovat výuku v oblasti bezpečnosti (materiálně, finančně)
- jako zřizovatel - informovat ředitele základních škol o možnosti a potřebě dalšího vzdělávání učitelů v této oblasti
- organizováním doplňkových akcí v obci

Výchova a vzdělávání obyvatelstva (8)

Základní formy sdělování informací obyvatelstvu

➤ **tisková média:**

- vhodná pro věcná a seznamující sdělení, pro zvýšení povědomí o MU a také pro dlouhodobé působení na cílové skupiny v oblasti prevence;
- lze informovat o možných ohroženích, popisovat reakce na vzniklé situace a v případě potřeby obyvatelstvu předávat aktuální rady;

➤ **internet** - na stránky obce umístit informace z oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení a odkazy na důležité instituce (www.hzscr.cz, www.mvcr.cz, aj.);

➤ **vývěsky / úřední desky:**

- umístit na takovém místě, kudy prochází velký počet osob;
- umožňují zveřejňovat letáky a aktuální informace.

Výchova a vzdělávání obyvatelstva (9)

Základní formy

➤ **besedy s občany:**

- občanům předávat důležité informace z dané oblasti;
- samostatně, nebo ve spolupráci s odborníky;

➤ **spolupráce se Sdružením dobrovolných hasičů Čech, Moravy a Slezska:**

- využít JSDH obce k pomoci při přípravě obyvatelstva;
- v roce 2013 zaveden odborný kurz „Technik ochrany obyvatelstva“;
- technik OOB má spolupracovat s orgány obce při provádění PVČ a s příslušným HZS kraje při aktualizaci údajů o ohrožení a připravených opatřeních na území obce.

Více informací o přípravě obyvatelstva lze nalézt na webových stránkách
<http://www.hzscr.cz/clanek/pro-verejnost.aspx>

D O T A Z Y

?